

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:998

av Per Åsling och Lena Ek (C)

Skatteregler i fåmansbolag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av 3:12-reglerna.

Motivering

I samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2014 gjorde riksdagen ett tillkännagivande om att regeringen bör följa utvecklingen noga och skyndsamt återkomma till riksdagen vid behov med förslag om ytterligare justeringar av beskattningen av fåmansbolag och deras ägare, de så kallade 3:12-reglerna i inkomstskattelagen.

Beskedet om inriktningen av den översyn som nu anges i höstens budgetproposition för 2015 är synnerligen oroväckande. Regeringen framhåller där att ”spänningarna mellan beskattning av arbetsinkomst och kapitalinkomst har ökat väsentligt sedan 1990/91 års skattereform” och att syftet med översynen är att ”upprätthålla det ursprungliga syftet med regelverket”. Givet vad regeringspartierna och Vänsterpartiet skrivit i tidigare motioner med anledning av budgetpropositionen, kan tolkningen bara vara den att regeringen vill inskränka möjligheten för företagare att ta ut vinst ur sina företag. Allt företagande innebär att man tar en risk, i utbyte mot möjliga framtida vinster. Entreprenörer riskerar inte sällan sitt livs besparingar och sina hem för att förverkliga en dröm om det egna företaget. Deras risktagande är förutsättningen för ett välmående samhälle där nya företag växer fram, anställer och ger förutsättningar för de skatteintäkter som säkrar välfärden.

Reglerna om beskattning i fåmansbolag (3:12-reglerna) syftar till att begränsa möjligheten att fritt disponera hur man kan ta ut vinst ur företag. Från Skatteverkets

ledning har det tidvis hörts tongångar om att fåmansbolag överhuvudtaget inte borde få dela ut vinst, utan att alla företagens ersättningar till ägare bör beskattas som inkomst av tjänst.

Man kan ana ett liknande synsätt från regeringen i årets budgetproposition: Oavsett hur mycket lön en ägare i ett fåmansbolag tar ut så betraktas det som orättmätigt att hen också tar ut utdelning och gör vinst på den risk och det arbete man lagt ned i att utveckla det egna företaget. Det är inte bara en djupt omoralisk syn på entreprenörskap. Den riskerar också att skada landet genom att göra entreprenörskap mindre attraktivt. Möjligheten att ta ut utdelning i fåmansbolag ska genom 3:12-reglerna korrespondera med möjligheten att få utdelning av passivt eller aktivt ägande i noterade bolag. Att ha en jämförelsevis mycket högre beskattning av fåmansbolag skulle skapa skadliga asymmetrier, som än mer begränsar dessa företags möjligheter att växa och bli lönsamma. Motivet för att acceptera förekomsten av de s.k. 3:12-reglerna är inte främst att förhindra utdelning, utan att det för merparten av landets företagare är skattemässigt förmånligare, då beskattningen av utdelningar från fåmansbolag är väsentligt lägre än den vanliga kapitalbeskattningen. För flertalet av landets företagare är därför 3:12-reglerna positiva och bidrar till bättre lönsamhet i företagandet överlag.

Fortfarande finns dock en mängd problem med 3:12-reglerna: De omöjliggör i många fall förnuftiga generationsväxlingar. De bestraffar snabbväxande och mycket lönsamma företag och kan få dem att flytta utomlands med sin drivkraft och sitt kapital. De minskar möjligheten för företagare att gå i pension och använda de värden man byggt upp i sitt företag för att trygga sin ålderdom. Det gynnar passivt ägande framför aktivt om 3:12-reglerna är för ogynnsamma.

Jämför man de påtagliga nackdelar som en aggressiv beskattning av fåmansbolag medför står det klart att det vore ytterst olyckligt att ytterligare skärpa reglerna.

Regeringen har förvisso rätt i att det krävs en översyn av reglerna för beskattning av fåmansbolag. Denna bör dock göras bredare och med ett annat anslag än vad som framgår av årets budgetproposition.

Regeringen bör därför skyndsamt utreda 3:12-reglerna i syfte att ytterligare förbättra villkoren för entreprenörskap. Inte minst bör den hårdare beskattningen av aktivt ägande i fåmansbolag jämfört med passivt ägande åtgärdas. Reglerna bör också syfta till att främja förmögenhetsbildningen och bidra till att framgångsrika entreprenörer i högre grad ska lockas att fortsätta att verka i Sverige. Detta bör ges regeringen till känna.

Per Åsling (C)

Lena Ek (C)